

Uchwała Nr VII/43/08
Rady Gminy Stary Dzierzgoń
z dnia 25.11.2008 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierzgoń na lata 2008-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728 z późn. zm.) Rada Gminy Stary Dzierzgoń uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierzgoń na lata 2008-2015 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stary Dzierzgoń.

§ 3

Traci moc uchwała Nr I/8/06 Rady Gminy Stary Dzierzgoń z dnia 21 lutego 2006 w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Janusz Gida

Załącznik do uchwały Nr VII/45/08
Rady Gminy Stary Dzierzgoń
z dnia 25.11.2008 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Stary Dzierzgoń

na lata 2008-2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierżgoń na lata 2008-2015 jest wieloletnim dokumentem programowym na podstawie, którego w perspektywie najbliższych 8 lat będzie budowana polityka społeczna gminy. Opracowany dokument stanie się podstawą prowadzenia polityki społecznej oraz wyznacznikiem pozyskiwania funduszy strukturalnych w obecnym jak i kolejnych okresach ich programowania

Przedstawiany Państwu dokument nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje samorządowe, proponuje działania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej.

Mamy nadzieję, iż wypracowana z udziałem społeczności lokalnej strategia będzie źródłem wielu ciekawych pomysłów, podstawą budowania partnerstwa, a także inspiracją do powstania nowych organizacji i grup nieformalnych działających w sferze polityki społecznej.

Dziękując wszystkim osobom zaangażowanym w prace związane z powstaniem dokumentu, zachęcamy do dalszej współpracy i konsekwencji w realizacji zamierzonych działań.

Ludwik Butkiewicz

Wójt Gminy Stary Dzierżgoń

I. CEL I PROCES TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY STARY DZIERZGÓŃ

Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierzgoń jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, wynikającym z art. 17 pkt 1 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728 z późn. zm).

W myśl wyżej wymienionego przepisu Rada Gminy w Starym Dzierzgoniu uchwałą Nr 1/8/06 z dnia 21.02.2006r. przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stary Dzierzgoń.

Funkcjonująca w gminie strategia nie była dotychczas aktualizowana, jej cele i kierunki działania skupiły się głównie wokół problemów pomocy społecznej, a na etapie jej budowania pominięto społeczność lokalną.

Możliwość otrzymywania wsparcia z Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich, do którego gmina Stary Dzierzgoń została zakwalifikowana, a także duże zmiany w ostatnich latach na polu polityki społecznej i konieczność rozszerzenia zakresu dokumentu były głównymi przesłankami skłaniającymi do aktualizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W ramach Programu gmina otrzymała wsparcie moderatora, który zgodnie z założeniami metodologii partycypacyjnego budowania strategii przeprowadził cykl warsztatów dla społeczności lokalnej, w czasie których dokonano aktualizacji istniejącego dokumentu. Sformułowano wizję rozwoju społeczności gminy oraz określono cele i kierunki działania na polu polityki społecznej do roku 2015.

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się z zastosowaniem w procesie planowania, co najmniej dwóch z czterech niżej opisanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- ❖ **programowanie** - obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi -także na poziomie gmin i powiatów.
- ❖ **subsydiarność** - jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na moc stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- ❖ **partnerstwo** - statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- ❖ **koncentracja** - wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

Do udziału w cyklu warsztatów zaproszono przedstawicieli samorządu, pomocy społecznej, kultury, oświaty, rad sołeckich, organizacji społecznych, radnych, księży, a także bezpośrednich beneficjentów pomocy. Warsztaty odbywały się w okresie od sierpnia do października 2008 ich moderatorem była Pani Marianna Sitek -Wróblewska - ekspert i trener programu CAL.

Prace nad aktualizacją Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych obejmowały następujące etapy:

Etap 1 - Powołanie zespołu roboczego

Zarządzeniem Wójta Gminy Stary Dzierzgoń Nr 9/08 z dnia 31.03.2008r. powołany został zespół roboczy ds. aktualizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w składzie:

1. Kosuda Krzysztof – Zastępca Wójta Gminy Koordynator Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
2. Ewa Stawna – pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Czapliński Andrzej – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury
4. Sikora Bernadeta – przedstawiciel Koła Gospodyń Wiejskich
5. Maryniowska Marianna – przedstawiciel Koła Gospodyń Wiejskich
6. Downarowicz Elżbieta – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
7. Myjak Antoni – proboszcz parafii Stary Dzierzgoń
8. Browarek Tomasz – proboszcz parafii Myślice
9. Lewandowska Renata – rolnik indywidualny
10. Zdanowicz Izabela – pracownik Urzędu Gminy.

Do głównych zadań powołanego zespołu należało:

- ❖ zebranie danych niezbędnych do charakterystyki życia społecznego w gminie Stary Dzierzgoń
- ❖ przygotowanie przeprowadzenia warsztatów partycypacyjnych
- ❖ opracowanie projektu dokumentu aktualizacyjnego Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Etap 2 - Warsztaty Partycypacyjne

Warsztat A - 25 sierpień 2008

W czasie pierwszego warsztatu uczestnicy określili swoje oczekiwania i motywacje dotyczące uczestnictwa w warsztatach, wskazali jakie zjawiska społeczne są problemami w gminie oraz wskazali zasoby w społeczności lokalnej sprzyjające rozwiązywaniu tych problemów. Wskazane zostały braki w zakresie świadczenia usług społecznych w gminie. Na tej podstawie przedstawiono sytuację społeczną w gminie, a następnie sformułowano wizję rozwoju społecznego gminy.

Warsztat B - 16 wrzesień 2008

Uczestnicy zaakceptowali wizję rozwoju społecznego Gminy Stary Dzierzgoń. Określone zostały potrzeby społeczne, których spełnienie poprawi jakość życia mieszkańców. Analizowano problemy społeczne, a także wskazane zostały zasoby poza instytucjonalne oraz instytucje/organizacje działające na terenie gminy, które mogą sprzyjać ich rozwiązaniu. Określony również został stopień integracji społecznej

Warsztat C 8 październik 2008

Wskazano pięć obszarów: rynek pracy, udział w życiu społecznym, edukacja, pomoc społeczna, ochrona zdrowia, a następnie zdefiniowano odpowiednie dla poszczególnych obszarów cele strategiczne i operacyjne oraz działania służące ich realizacji.

Warsztat D - 28 października 2008

Ustalono sposób w jaki strategia będzie monitorowana i oceniona, a także jak będzie przebiegało zarządzanie strategią w czasie jej realizacji. Następnie spośród zaproponowanych projektów wyłoniono kilka uznanych za istotne z uwagi na ich znaczenie dla rozwoju społecznego gminy. Dla wyłonionych projektów opracowano fiszki projektowe.

Ostateczna wersja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierżoń została zatwierdzona przez Radę Gminy w Starym Dzierżoniu w dniu 26.11.08.. uchwałą nr. VII/45/08..

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY.

2.1. Podstawowe informacje o gminie.

❖ Położenie geograficzne

Gmina Stary Dzierzgoń należy do powiatu sztumskiego, leży w północnej części pojezierza Iławskiego. Na zachodzie zbliża się do doliny Dolnej Wisły, a na północy do Żuław Wiślanych. Cały obszar znajduje się w strefie zasięgu lądolodu fazy pomorskiej i stanowi najmłodszą krainę polodowcową charakteryzującą się dużym zróżnicowaniem i świeżością form rzeźby terenu. Jest to gmina rolnicza z dobrym stanem środowiska przyrodniczego wynikającego z niskiego stopnia uprzemysłowienia. Walory krajobrazowe tego obszaru związane są z warunkami hydrograficznymi i układem przestrzennym lasów, ważnymi elementami krajobrazu są faliste równiny, wzgórza morenowe oraz jeziora. Czyste środowisko oraz znaczny stopień zalesienia gminy (25 %) sprzyja rozwojowi turystyki.

Tabela 1 Tabela użytkowania gruntów w gminie Stary Dzierzgoń

Rodzaj użytkowania	Gmina Stary Dzierzgoń	
	Powierzchnia(ha) Udział procentowy (%)	
grunty orne	11500	61,90
sady	25	0,13
pastwiska trwałe	2407	12,95
lasy i grunty leśne	4648	25,02

Źródło: Urząd Gminy w Starym Dzierzgoniu.

❖ Demografia

Gmina Stary Dzierzgoń liczy 4331 mieszkańców na dzień 24 września 2008 roku. Administracyjnie podzielona jest na 15 sołectw w skład, których wchodzi 42 miejscowości. Gęstość zaludnienia wynosi 23 osób/km². Liczbę ludności na przestrzeni 3 lat przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Osoby zameldowane w Gminie Stary Dzierżgoń w latach 2005-2007 r.

Zameldowani	2005	2006	2007
Kobiety	2184	2170	2160
Mężczyźni	2185	2187	2169
Razem	4369	4357	4329

Źródło: Urząd gminy w Starym Dzierżgoniu.

W roku 2005 zameldowanych było 4369 osób w stosunku do roku 2007 liczba ta zmniejszyła o 40 powodem zmniejszającej się liczby ludności są wyjazdy młodych, wykształconych ludzi do większej aglomeracji w poszukiwaniu lepszego bytu.

Strukturę wieku zamieszkałej ludności przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Osoby w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym w Gminie Stary Dzierżgoń w 2007 roku.

Wiek	Przedprodukcyjny	Produkcyjny	Poprodukcyjny
Kobiety	561	1080	520
Mężczyźni	548	1200	423
Razem	1109	2280	943

Źródło: Urząd Gminy w Starym Dzierżgoniu.

W Gminie Stary Dzierżgoń nie występuje zjawisko „starzenia się społeczeństwa”. Świadczy o tym większa liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, niż w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 3. Ruch naturalny wg płci w latach 2005-2007.

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
urodzenia	50	52	49
zgony	44	35	42

Źródło: Urząd Gminy w Starym Dzierżgoniu

Jak wynika z powyższej tabeli na przestrzeni 3 lat liczba zgonów jaki i urodzeń utrzymuje się na równym poziomie.

III. SYTUACJA SPOŁECZNA GMINY.

3.1. Diagnoza sytuacji społecznej.

❖ Rynek pracy i bezrobocie.

W Gminie Stary Dzierżoń bezrobocie jest poważnym problemem społecznym. Świadczą o tym dane uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Sztumie z/s w Dzierżgoniu. Dokładne dane dotyczące liczby bezrobotnych, z podziałem na kobiety i mężczyzn oraz liczby osób z prawem do zasiłku na przestrzeni 3 lat obrazuje Tabela 1.

Tabela 1. Bezrobotni w Gminie Stary Dzierżoń.

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Liczba bezrobotnych, w tym:	532	419	268
Kobiety	298	281	198
Mężczyźni	234	138	70
Z prawem do zasiłku	87	50	46

Na przestrzeni trzech lat znacznie zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych - o 264 osób. Wynikać to może z podjęcia przez część mieszkańców prac w branży budowlanej oraz prac interwencyjnych, a także wyjazdów zagranicznych. Wśród bezrobotnych wciąż dominują kobiety. Prawo do zasiłku posiada coraz mniejsza liczba osób, co ma związek ze zmniejszeniem się ogólnej liczby osób bezrobotnych.

Wielu bezrobotnych znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Są to m.in. osoby młode (do 25 roku życia), długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne. Poniższa tabela obrazuje dane liczbowe dot. tych grup.

Tabela 2. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy (osoby bezrobotne).

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Do 25 r. życia	153	120	79
Długotrwale bezrobotne	379	317	174
Pow. 50 r. życia	59	54	34
Bez kwalifikacji zawodowych	144	178	116
Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 r. życia	36	37	26
Niepełnosprawni	4	5	6

Źródło: PUP w Sztumie z/s w Dzierżgoniu.

We wszystkich wymienionych kategoriach poza samotnie wychowującymi i niepełnosprawnymi bezrobocie zmniejszyło się. Wynika to ze zmniejszenia się ogólnej liczby osób bezrobotnych.

Na terenie Gminy Stary Dzierżoń większość mieszkańców prowadzi gospodarstwa rolne. Część znajduje zatrudnienie w nielicznych przedsiębiorstwach (np. w sklepach), instytucjach, placówkach zlokalizowanych na terenie gminy. W gminie brakuje dużych przedsiębiorstw, które zapewniałyby miejsca pracy mieszkańcom. W związku z tym są zmuszeni szukać pracy poza obszarem gminy.

❖ Edukacja

Na terenie Gminy Stary Dzierżoń funkcjonuje jedno przedszkole, w miejscowości Stare Miasto. W roku 2007 edukacyjną przedszkolną objętych było 42 dzieci. Edukacja klas „0” odbywa się w dwóch placówkach w przedszkolu w Starym Mieście oraz w szkole Podstawowej w Myślicach. W gminie Stary Dzierżoń dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 18 lat stanowi 19 % ogółu ludności. Edukacja na poziomie podstawowym i gimnazjalnym odbywa się w dwóch szkołach podstawowych w Starym Dzierżoniu, Myślicach oraz jednym gimnazjum w Przezmarku. Liczbę dzieci uczęszczających do szkół na terenie Gminy na przestrzeni 3 ostatnich lat szkolnych obrazuje Tabela 4.

Tabela 3. Liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Stary Dzierżoń na przestrzeni 3 lat.

	2005-2006	2006-2007	2007-2008
SP Stary Dzierżoń	167	165	164
SP Myślice	175	176	158
Razem SP	342	341	322
Gimnazjum w Przezmarku	204	174	189
Łącznie	546	515	511

W roku 2007 wieku szkolnym na terenie gminy było 24 dzieci niepełnosprawnych w wieku szkolnym z tego 19 uczęszczają do szkół specjalnych poza terenem gminy Stary Dzierżoń. Dzieci i młodzież z terenów wiejskich w porównaniu z grupą rówieśników miejskich mają dużo gorsze warunki rozwoju intelektualnego i osobowościowego. Składa się na to wiele czynników takich jak:

- długa droga do szkoły i konieczność codziennego pokonywania wielu kilometrów jazdy autobusem, co pochłania ok. 2 godzin dziennie statystycznemu uczniowi;
- mała liczba rówieśników w miejscu zamieszkania.
- mała oferta zajęć poza lekcyjnych, kół zainteresowań, zajęć sportowych nie sprzyja rozwojowi zdolności i predyspozycji naszych młodych mieszkańców.
- niski poziom wykształcenia wielu rodziców sprawia, że nie zawsze są oni podporą dla dziecka w procesie edukacyjnym.
- alkoholizm wśród dorosłych, który pozostawia swoje piętno w psychice młodego człowieka;

Powyższe dane wskazują, że wraz z upływem lat spada liczba dzieci uczęszczających zarówno do szkół podstawowych, jak i gimnazjum. Kontynuacja kształcenia na wyższym szczeblu edukacji, w tym kształcenie ustawiczne (kursy udoskonalające, podnoszenie kwalifikacji) odbywa się już poza terenem gminy.

Na terenie gminy działają trzy świetlice opiekuńczo wychowawcze, które znajdują się w miejscowościach: Stary Dzierzgoń, Myślice, Przezmark. Nie są to placówki oświatowe jednak organizowane są w nich zajęcia, dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 16 lat z rodzin z problemem alkoholowym. Pracownicy świetlic zapewniają opiekę dzieciom, oraz prowadzą z nimi różnorodne zajęcia takie jak: plastyczne, relaksacyjne, muzykoterapię, ogólnorozwojowe, różnego rodzaju gry i zabawy.

W większości miejscowości znajdują się świetlice, które nie są w pełni wykorzystywane przez mieszkańców, ponieważ wymagają remontu i odpowiedniego wyposażenia. W pozostałych nie ma żadnego miejsca, gdzie mieszkańcy mogliby się spotykać.

Kadra pedagogiczna w placówkach oświatowych liczy 51 osób w szkołach oraz 1 wychowawca w świetlicy środowiskowej.

❖ **Pomoc społeczna**

Instytucją organizacyjną pomoc społeczną w gminie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem działalności Ośrodka jest m.in. umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu realizuje zadania związane z przyznawaniem pomocy rzeczowej i finansowej osobom kwalifikującym się do jej udzielenia w myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej, świadczy usługi opiekuńcze, załatwia formalności związane z kierowaniem mieszkańców gminy do domów pomocy społecznej, zapewnia ubranie i schronienie osobom tego pozbawionym. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu realizuje również zadania spoza zakresu pomocy społecznej - prowadzi wypłatę dodatków mieszkaniowych, zaliczek alimentacyjnych, prowadzi również postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela 4. Świadczenia i formy pomocy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu.

Świadczenia pieniężne		świadczenia niepieniężne	
Wypłacane w ramach zadań zleconych	Wypłacane w ramach zadań własnych	Realizowane w ramach zadań zleconych	Realizowane w ramach zadań własnych
zasiłki stałe	zasiłki okresowe	ubezpieczenie zdrowotne	praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne
zasiłki celowe z tyt. klęski żywiołowej	zasiłki celowy		schronienie, posiłek niezbędne ubranie
	zasiłki celowe z tyt. zdarzenia losowego		pomoc rzeczowa
			dożywianie dzieci usługi opiekuńcze
			skierowanie o odpłatności za dom pomocy społecznej interwencja kryzysowa
			sprawianie pogrzebu
			składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu.

Tabela 5. Rodziny korzystające z pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu w latach 2005-2007.

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Liczba rodzin korzystająca z pomocy, w tym z tytułu:	257	266	242
Bezrobocia	220	228	209
Niepelnosprawności	37	42	192
Długotrwałej choroby	4	28	37
Alkoholizmu	0	1	8
Ubóstwa	243	241	209

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2007 r. w porównaniu z rokiem 2005 zmniejszyła. Zmniejszyło się również korzystanie z pomocy z tytułu bezrobocia. W miarę na stałym poziomie utrzymuje się na przestrzeni 3 lat liczba rodzin korzystających z pomocy z tytułu niepełnosprawności, długotrwałej choroby, ubóstwa i alkoholizmu. Wyrażna jest tendencja spadkowa, jednak wciąż wysoka liczba rodzin pobierających świadczenia wskazuje na to, że wiele rodzin potrzebuje wsparcia i pomocy.

❖ Alkoholizm i przemoc w rodzinie.

Gmina Stary Dzierżoń podejmuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Na terenie gminy od kilku lat działa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która tworzy program profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych. Na realizację Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczono w roku 2005 - 44.000 zł. W kolejnym roku budżet był na tym samym poziomie, natomiast w roku 2007 wzrósł o 4.000 zł wyniósł 48.000 zł.

Dostępność napojów alkoholowych na terenie gminy.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	2005	2006	2007
Spożycie poza miejscem sprzedaży w\g zawartości alkoholu:			
- do 4,5 % oraz piwa	23	23	23
- od 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	22	22	22
- powyżej 18%	6	5	7
Spożycie w miejscu sprzedaży w\g zawartości alkoholu:			
- do 4,5% oraz piwo	3	3	3
- od 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	2	2	2
- powyżej 18%	2	2	2
Ogółem	29	26	26

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych w gminie.

	2005	2006	2007
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych	151	168	167
Gęstość sieci sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18%	546	622	481

Według danych Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (stan na dzień 31 grudnia 2007 roku) wynika, że z terenu gminy Stary Dzierzgoń zarejestrowanych było 15 osób uzależnionych od alkoholu. Osoby uzależnione od alkoholu stanowią 0,5% dorosłej populacji. Osoby uzależnione wywodzą się ze środowisk o najniższych dochodach. Zjawisku nadużywania alkoholu towarzyszy bezrobocie, niezaradność życiowa i często przemoc wobec najbliższych członków rodziny. Z pomocy komisji o mogą korzystać również osoby, których dotyczy problem przemocy w rodzinie. Skala tego problemu jest trudna do określenia ze względu na wstydlivość tematu.

❖ **Zdrowie**

Mieszkańcy gminy korzystają z usług Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „ESKULAP”. Informacje uzyskane w NZOZ wskazują, że mieszkańcy zwracają się najczęściej z problemami zdrowotnymi takim jak: choroby układu krążenia, cukrzyca, tarczycy, przewlekłe choroby dróg oddechowych, choroby układu trawienia, choroby układu mięśniowo kostnego i tkanek łącznych, choroby układu nerwowego, nowotwory. Opiekę medyczną sprawuje lekarz Podstawowej Opieki Zdrowotnej, pielęgniarki POZ, pielęgniarki środowiskowe. Na terenie naszej gminy brakuje usług rehabilitacyjnych, specjalistycznych dla osób starszych i niepełnosprawnych.

3.2. Problemy społeczne i ich przyczyny

Problem społeczny to zjawisko społeczne o dużym zasięgu, czy nawet występujące masowo, budzące oddźwięk społeczny oraz w odczuciu społecznym wymagające przeciwdziałania.

Uczestnicy warsztatów jako problem społeczny gminy najczęściej wymieniali bezrobocie. Kolejnym wymienianym problemem okazał się brak integracji wśród mieszkańców, a w następnej kolejności alkoholizm, przemoc w rodzinie i trudna sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych, a także mało zajęć dla dzieci i młodzieży, zatracenie tożsamości lokalnej - ucieczka młodych ludzi ze wsi oraz mało estetyczny wygląd miejscowości. Przyczyny wymienionych problemów społecznych przedstawia Tabela 1. Pomiędzy problemami występują współzależności. Jeden problem przyczynia się do powstania następnego np. osoby bezrobotne często dotyka problem alkoholizmu, a ten z kolei może prowadzić do przemocy w rodzinie.

Tabela 1. Problemy społeczne i ich przyczyny według uczestników warsztatów w Gminie Stary Dzierzgoń.

Problem społeczny	Przyczyna problemu społecznego
Bezrobocie	- brak ofert pracy na rynku lokalnym; - niskie wykształcenie i kwalifikacje mieszkańców; - mała aktywność w poszukiwaniu pracy i zdobywaniu nowych kwalifikacji; - ograniczone możliwości przekwalifikowania; - brak pozytywnych wzorców w podejmowaniu zatrudnienia; - niezaradność życiowa; - brak motywacji do podjęcia pracy (niskie wynagrodzenie); - wygodnictwo, lenistwo, roszczeniowość w związku z otrzymywanymi zasiłkami z GOPS; - trudności w założeniu własnej działalności; - trudności w podjęciu pracy ze względu na wiek; - siła robocza wyparta przez rozwój techniki.
Brak integracji mieszkańców	- niska aktywność społeczna; - brak miejsc do spotkań w większości miejscowości; - brak liderów, którzy zachęciłiby do działania; - zakłócona komunikacja międzyludzka; - brak oferty spędzania wspólnie wolnego czasu dla młodzieży i dorosłych; - ograniczenia finansowe; - mało okazji do integrowania się mieszkańców; - brak zrozumienia potrzeb integracji; - dążenie do na innych celów np. pracy, pieniędzy.
Alkoholizm	- problemy osobiste; - łatwy dostęp do taniego alkoholu; - brak odpowiedzialności, bezkarność; - niezaradność życiowa; - brak świadomości problemu; - brak motywacji do poprawy własnej sytuacji; - brak pracy, zajęcia; - dziedziczenie złych wzorców; - niska kultura osobista.

trudna sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych	- brak wsparcia ze strony rodzin; samotność; - brak możliwości zapewnienia całodobowej opieki; - brak pomocy sąsiedzkiej; - niskie dochody; - brak oferty spędzania czasu; - małe zainteresowanie społeczności lokalnej; - trudności w przemieszczaniu się; - nieporadność życiowa; - choroby.
przemoc w rodzinie	- nadużywanie i uzależnienie od alkoholu; - nieumiejętność radzenia sobie z emocjami; - kontynuacja „złych nawyków”; - bezkarność; - ukrycie problemu, wstydlivość tematu; - brak pomocy; - dewiacja; - problemy osobiste.
mało zajęć dla dzieci i młodzieży	- ograniczona oferta dla dzieci i młodzieży; - brak organizacji młodzieżowych; - brak wsparcia dla liderów; - niska aktywność dzieci i młodzieży; - ograniczone możliwości dojazdu;
zatrącenie tożsamości lokalnej - ucieczka młodych ludzi ze wsi	- brak wzorców zaszczipiających patriotyzm lokalny; - brak ofert edukacyjnych rozwijających talenty; - brak perspektyw ciekawego życia i zatrudnienia; - ograniczone życie kulturalne w gminie.
mało estetyczny wygląd miejscowości	- brak wyciągania konsekwencji za bałagan; - brak koszy na śmieci na wielu posesjach; - brak poczucia estetyki; - niska kultura osobista.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiału wypracowanego w trakcie warsztatów.

Istotnym problemem okazuje się brak integracji mieszkańców - występują słabe więzi między mieszkańcami i nieliczne przejawy wzajemnej pomocy i wspólnych działań. Według uczestników warsztatów w perspektywie pięciu - sześciu lat powinien nastąpić wzrost integracji i powinien on osiągnąć następujący poziom: występują liczne przejawy samopomocy, społeczność jest zintegrowana, mieszkańcy identyfikują się ze społecznością.

Rozwiązywanie problemów społecznych możliwe jest przy współudziale instytucji/organizacji działających na terenie gminy tj. Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Biblioteka Publiczna, Policja, sołectwa, świetlice wiejskie, ośrodek zdrowia, Kościół, Klub Integracji Społecznej. Zasoby poza instytucjonalne tj. kadra

pedagogiczna, księża, pracownicy służby zdrowia, urzędnicy, przedsiębiorcy, sołtysi, radni, lokalni liderzy, świetlicowe, kuratorzy rodzinni, wójt, rolnicy, zespoły muzyczne: Refren, Amo, Wiolinki, Szalone Nastki również sprzyjają rozwiązywaniu problemów społecznych.

3.3. Potrzeby społeczne

Potrzeba to odczuwany przez jednostkę stan braku czegoś, co w związku ze strukturą organizmu, indywidualnym doświadczeniem oraz miejscem jednostki w społeczeństwie jest niezbędne do utrzymania jej przy życiu, umożliwienia jej rozwoju, utrzymania określonej roli społecznej, zachowania równowagi psychicznej.

Potrzeby społeczne wymieniane przez uczestników warsztatów zawierają się w obszarach takich jak: praca, wypoczynek, kultura, bezpieczeństwo, integracja, estetyczne otoczenie, pozytywne nastawienie, zaprezentowanych w Diagramie 1.

Wymienione wyżej problemy społeczne wiążą się z brakami w zakresie świadczenia usług społecznych w gminie. Wśród nich wyróżnić można braki:

- finansowe np. ograniczone środki finansowe, skomplikowane procedur pozyskiwania środków zewnętrznych;
- kadrowe np. brak usługodawców, specjalistów (pedagog szkolny, doradca, zawodowy, psycholog, lekarze specjaliści);
- lokalowe np. brak świetlic wiejskich w kilku miejscowościach, brak lokali na drobne punkty usługowe;
- organizacyjne np. niewystarczająca liczba liderów lokalnych, niska aktywność mieszkańców.

IV. KIERUNKI ROZWOJU GMINY

4.1. Wizja

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu gminy, jaki chcieliby osiągnąć do 2015 roku mieszkańcy - uczestnicy procesu planowania. Wizja określa bardzo ogólnie dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierzgoń **wizję rozwoju społecznego** sformułowano w następujący sposób:

Stary Dzierzgoń jest gminą, w której aktywni, zintegrowani i wykształceni mieszkańcy znajdują zatrudnienie, żyją dostatnio i w estetycznym otoczeniu, widzą perspektywy ciekawego życia i rozwoju, w tym zainteresowań, są życzliwi i otwarci na siebie, dbają o wspólne dobra i dążą do realizacji wspólnych celów, aby żyło się lepiej!!

Strategia pozwala zaplanować harmonijny plan rozwoju, przygotować konspekt działań zgodny z wcześniej wypracowaną wizją, ze szczegółowym podziałem na najważniejsze obszary oraz ich poszczególne etapy realizacji. Pozwolą one przybliżyć nas do wcześniej ustalonych zamysłów.

4.2. Cele strategiczne, operacyjne i działania

W celu właściwego zrozumienia niżej omawianych zagadnień zdefiniowane zostały następujące terminy:

cel - formalnie ustalone i przewidywane do zrealizowania zamierzenie wynikające z potrzeb organizacji i jej otoczenia. Powinien być dokładnym opisem pożądanego stanu przyszłego, z terminem realizacji, realnym, będącym wyzwaniem.

cel strategiczny - cel charakteryzujący się wysokim poziomem ogólności oraz długim terminem realizacji.

cel operacyjny - cel służący realizacji konkretnego celu strategicznego, charakteryzuje się wyższym niż cel strategiczny poziomem szczegółowości.

Spółeczna akceptacja oraz identyfikacja mieszkańców z wypracowanymi celami dają szansę władzy lokalnej na przejście z poziomu administrowania do poziomu zarządzania polityką społeczną.

W trakcie konsultacji społecznych z przedstawicielami różnych grup udało się zdefiniować cele strategiczne dla pięciu obszarów:

1. Rynek pracy.
2. Udział w życiu społecznym.
3. Edukacja.
4. Pomoc społeczna.
5. Ochrona zdrowia.

Dla powyższych obszarów wypracowano następujące cele strategiczne:

- dla obszaru „Rynek pracy”:

Zwiększenie atrakcyjności rynku pracy

- dla obszaru „Udział w życiu społecznym”:

Rozwój infrastruktury i programów kulturalnych
--

- dla obszaru „Edukacja”:

Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rozwijającego się społeczeństwa
--

- dla obszaru „Pomoc społeczna”:

Rozwój form wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

- dla obszaru „Ochrona zdrowia”:

Dostosowanie usług medycznych do potrzeb społeczności lokalnej

Realizacja tych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów operacyjnych w poszczególnych latach. Cele operacyjne i działania realizacyjne przedstawione zostaną w kolejnych podrozdziałach.

4.2.1. RYNEK PRACY

Cel strategiczny:

Zwiększenie zatrudnienia oraz aktywności w poszukiwaniu pracy

Cele operacyjne:

- wzrost wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców;
- ułatwienia w zakładaniu własnej działalności;

Działania:

L. P	Działanie/ zadanie	Termin	Wskaźniki	Nakłady
1.	Stworzenie punktu informacyjnego udzielającego porad nt. zakładania własnej działalności.	2010-2015	- liczba osób korzystających z porad,	Środki pomocowe, budżet Gminy, Organizacji Pozarządowych,
2.	Otwarcie punktu doradztwa zawodowego.	2010-2015	- liczba osób korzystających z porad,	Środki pomocowe, budżet Gminy, Organizacji Pozarządowych,
3.	Spotkania informacyjne dla pracodawców nt. pozyskiwania funduszy na stworzenie nowych miejsc pracy.	2010-2015	- liczba spotkań informacyjnych, - liczba pracodawców uczestniczących w spotkaniach,	Środki pomocowe, budżet Gminy, Organizacji Pozarządowych,
4.	Organizacja kursów z zakresu aktywizacji zawodowej.	2009-2015	- liczba zorganizowanych kursów, - liczba uczestników,	Środki pomocowe, budżet Gminy, Organizacji Pozarządowych,
5.	Organizacja wolontariatu dla młodzieży w celu zdobycia doświadczenia zawodowego.	2009-2015	- liczba zawartych porozumień,	Środki pomocowe Organizacji Pozarządowych,

Koordynator: Kierownik Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich

Podmioty współdziałające: Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, GOPS

4.2.2. UDZIAŁ W ŻYCIU SPOŁECZNYM

Cel strategiczny:

Rozwój infrastruktury społecznej i programów aktywności lokalnej.

Cele operacyjne:

- wzrost integracji społecznej;
- wzrost zaangażowania mieszkańców w życie społeczne;
- wzrost dostępu do kultury.

Działania:

L. p.	Działanie/zadanie	Termin	Wskaźniki	Nakłady
1.	Organizacja imprez integrujących mieszkańców, w tym osoby starsze i niepełnosprawne.	2008-2015	- liczba zorganizowanych imprez, - szacunkowa liczba uczestników imprez,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
2.	Reaktywowanie działalności świetlic wiejskich.	2010-2015	- liczba reaktywowanych świetlic wiejskich,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
3.	Przygotowanie i realizacja programów kulturalnych.	2010-2015	- liczba osób korzystających z oferty GOK,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
4.	Organizacja wyjazdów kulturalnych, integracyjnych, rekreacyjnych dla mieszkańców gminy.	2008 - 2009	- liczba wyjazdów do teatru, - liczba różnorodnych wyjazdów,	Środki pomocowe,
5.	Organizacja konkursów tematycznych, np. na bożonarodzeniową dekorację posesji, „Piękna zagroda”, kulinarne itp.	2008-2015	- liczba zorganizowanych konkursów, - liczba różnorodnych konkursów,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
6.	Wspieranie różnorodnych inicjatyw społecznych.	2008 - 2015	- liczba wspieranych inicjatyw społecznych,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
7.	Organizacja zajęć rekreacyjnych dla dzieci.	2008 - 2009	- liczba zorganizowanych zajęć, - liczba uczestników,	Środki pomocowe, Budżet Gminy

Koordynator: Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury.

Podmioty współdziałające: parafie, świetlice, organizacje pozarządowe, sołectwa,

4.2.3. EDUKACJA

Cel strategiczny:

Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rozwijającego się społeczeństwa.

Cele operacyjne:

- rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- podniesienie kwalifikacji mieszkańców;
- wyrównywanie szans rozwojowych.

Działania:

L. p.	Działanie/zadanie	Termin	Wskaźniki	Nakłady
1.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz wyjazdów i wycieczek.	2008-2009	- liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych, - liczba uczestników zajęć, wycieczek, - liczba wycieczek, wyjazdów,	Środki pomocowe,
2.	Organizacja kursów dla dorosłych.	2009-2010	- liczba zorganizowanych kursów, - liczba osób, które ukończyły kurs,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
3.	Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne.	2008-2015	- liczba zakupionego sprzętu i pomocy dydaktycznych, - liczba uczniów korzystających z zakupionych przedmiotów,	Środki pomocowe,
4.	Rozwój oferty i bazy lokalowej edukacji przedszkolnej	2008-2015	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym,	Środki pomocowe,
5.	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.	2009-2015	- liczba dzieci biorących udział w zajęciach, - liczba godzin przeprowadzonych zajęć,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
6.	Stworzenie specjalistycznych stanowisk pracy w szkołach: pedagog szkolny, psycholog, logopeda,	2010-2015	- liczba nowopowstałych stanowisk,	Środki pomocowe,

Koordynator: Zastępca Wójta.

Podmioty współdziałające: szkoły, świetlice, GOPS.

4.2.4. POMOC SPOŁECZNA

Cel strategiczny:

Rozwój form wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cele operacyjne:

- wsparcie osób i rodzin z problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie;
- wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych.

Działania:

L.p.	Działanie/zadanie	Termin	Wskaźniki	Nakłady
1.	Organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie itp.	2008-2015	- liczba zorganizowanych spotkań, - liczba osób biorących udział w spotkaniach,	Środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), budżet Gminy,
2.	Utworzenie klubu seniora.	2010-2015	- liczba członków klubu,	Środki pomocowe, Budżet Gminy,
3.	Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej.	2010-2015	- liczba uczestników warsztatów,	Środki pomocowe, Budżet Gminy,
4.	Udostępnienie mieszkania rodzinom w sytuacji kryzysowej.	2010-2015	- liczba rodzin korzystających przejściowo z mieszkania,	Budżet Gminy,
5.	Powołanie zespołu interdyscyplinarnego - interwencja w sytuacjach kryzysowych.	2009-2015	- liczba interwencji - liczba niebieskich kart,	Środki GKRPA, budżet Gminy,
6.	Zorganizowanie grupy opiekunów środowiskowych, sprawujących opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.	2009-2015	- liczba opiekunów - liczba osób korzystających z opieki,	Budżet Gminy,

Koordynator: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Podmioty współdziałające: Urząd Gminy, Policja, szkoły, sołtysi,

4.2.5. OCHRONA ZDROWIA

Cel strategiczny:

Dostosowanie usług medycznych do potrzeb społeczeństwa

Cele operacyjne:

- rozszerzenie usług medycznych o usługi specjalistyczne;
- wzrost wiedzy nt. zdrowego stylu życia.

Działania:

L.p.	Działanie/zadanie	Termin	Wskaźniki	Nakłady
1.	Stworzenie zespołu odpowiedzialnego za monitorowanie usług medycznych i mającego wpływ na dostosowanie usług specjalistycznych do potrzeb mieszkańców.	2008-2015	- liczba konsultacji społecznych w zakresie zapotrzebowania na usługi,	Środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, budżet Gminy
2.	Organizacja kursów udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	2010-2015	- liczba zorganizowanych kursów, - liczba uczestników kursów,	Środki pomocowe, Budżet Gminy,
3.	Otwarcie punktu rehabilitacyjnego.	2009-2015	- liczba osób korzystających usług punktu,	Środki pomocowe, Budżet Gminy
4.	Prowadzenie kampanii antyalkoholowej (pogadanki, ulotki).	2008-2015	- liczba zorganizowanych pogadanek, - liczba uczestników pogadanek, - liczba rozdanych ulotek,	Środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5.	Propagowanie zdrowego stylu życia (pogadanki, prezentacje).	2009-2015	- liczba zorganizowanych pogadanek i prezentacji, - liczba uczestników pogadanek i prezentacji,	Beznakładowo,
6.	Zorganizowanie grupy wolontariuszy działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.	2009-2015	- liczba wolontariuszy, - liczba osób objętych opieką,	Środki pomocowe, Budżet Gminy

Koordynator: Kierownik Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich

Podmiot współdziałający: szkoły, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, świetlice wiejskie.

4.3. ŹRÓDŁA FINASOWANIA

Podstawowe źródła finansowania działań na rzecz integracji i realizacji polityki społecznej w gminie Stary Dzierżgoń to :

1. środki budżetu państwa,
2. środków budżetu gminy,
3. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, głównie Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
4. udział beneficjentów
5. sponsorzy
6. inne.

5. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

5.1. SYSTEM MONITORINGU I EWALIZACJI STRATEGII

Za koordynację realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierżoń odpowiedzialny będzie Wójt Gminy. Sprawy organizacyjne związane z procesem wdrażania, realizacji i oceny stopnia realizacji Strategii będą należały do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Dzierżoniu.

Wójt zarządzeniem powoła zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii składający się z przedstawicieli organów gminy, jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych, do którego zadań będzie należało monitorowanie realizacji Strategii oraz okresowa ocena stopnia realizacji zaplanowanych działań. Członkowie zespołu na koniec każdego roku budżetowego na podstawie sprawozdawczości realizatorów Strategii dokonają oceny stopnia jej realizacji w odniesieniu do wskaźników ilościowych określonych w dokumencie dla poszczególnych działań, a także w miarę możliwości wskaźników jakościowych.

Ze względu na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, trendy, potrzeby i oczekiwania społeczne w okresie obowiązywania Strategii z pewnością zajdzie potrzeba jej aktualizacji. Planuje się, że na przełomie lat 2010 i 2011 Zespół ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii dokona dogłębnej analizy sytuacji, a także oceni jakościowo realizację Strategii, po czym podejmie decyzję w kwestii ewentualnej aktualizacji dokumentu. Zmiany Strategii będą wprowadzane również w procesie uspołecznionym, podobnym do tego jaki towarzyszył tworzeniu aktualnej Strategii. Zakłada się również możliwość oceny ewaluacyjnej we wcześniejszym terminie - na wniosek Zespołu ds. Wdrażania i Monitorowania Strategii zatwierdzony przez Wójta Gminy.

5.2. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierżoń jest zgodna z celem strategicznym Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013, który zakłada tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zgodna również z priorytetami sformułowanymi w Strategii Polityki Społecznej na lata 2005-2013:

- Priorytet 1 -Poprawa warunków dla powstania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci.
- Priorytet 2 - Wdrożenie aktywnej polityki społecznej.
- Priorytet 3 - Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych.
- Priorytet 4 - Budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym.
- Priorytet 5 - Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych.

Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stary Dzierżoń są zgodne z celami polityki integracji społecznej określonymi w Narodowej Strategii Integracji Społecznej w zakresie realizacji prawa do edukacji, zabezpieczenia socjalnego, prawo do pracy,

do ochrony zdrowia i innych spraw społecznych.

Opracowana Strategia jest również zgodna z następującymi celami strategicznymi Programu Operacyjnego Kapitału Ludzkiego na lata 2007-2013:

- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
- Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego
- Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy

Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Stary Dzierżgoń na lata 2008-2013 zgodne są z następującymi celami strategicznymi Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego:

- Wysoki poziom edukacji i nauki
- Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej
- Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo
- Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Cele określone w niniejszej Strategii SA również zgodne z priorytetami określonymi w Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego do 2013 roku to jest:

- Priorytet 1 - Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej,
- Priorytet 2 - Wzmacnianie integracji społecznej,
- Priorytet 3 - Rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
- Priorytet 4 - Poprawa infrastruktury społecznej i systemów wsparcia integracji społecznej oraz realizują określoną w niej misję „wysoka jakość życia mieszkańców w zintegrowanych i aktywnych wspólnotach lokalnych, z możliwością pełnego uczestnictwa w rozwoju społeczno-gospodarczym”.

PROJEKTY GMINY STARY DZIERZGON

1. ROZWÓJ USŁUG OPIEKUŃCZYCH
2. KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH - REAKTYWACJA
(Kursy komputerowe , kursy gotowania)
3. ZAJĘCIA REKREACYJNO – SPORTOWE DLA RODZIN
4. INTEGRACJA I AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW NA BAZIE ŚWIETLICY
W LUBOCHOWIE
5. ROZWÓJ ŚWIETLIC OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZYCH
6. GMINNY PUNKT WSPARCIA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH

ROZWÓJ USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Tytuł roboczy projektu	Pomocna dłoń –zorganizowanie oferty usług opiekuńczych dla osób w wieku starszym
Cele projektu	Utworzenie usług opiekuńczych : - objęcie usługami osób wymagających opieki osoby drugiej , pozostawionych bez pomocy osób drugih - przeszkolenie opiekunek (6 osób) do pracy - zorganizowanie systemu pracy (GOPS, rodzina , opiekunka)
Beneficjenci – korzystający z projektu	- niepełnosprawni - ludzie starsi - umysłowo chore - samotni (ile)
Zadania	Objęcie pomocy osób potrzebujących opieki osoby drugiej : 1. Organizacja kursów – okres , ile godzin 2. Rekrutacja opiekunek – kontakt ze szkół w Sztumie , prawo jazdy , samochód 3. Organizacja transportu (delegacje , ryczałt na dojazdy 4. Wykaz osób do sprawowania opieki
Harmonogram	3 m-ce , cały rok Przygotowanie opiekunek

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH – REAKTYWACJA

Tytuł roboczy projektu	Koło Gospodyń Wiejskich – Reaktywacja (kursy komputerowe , kursy gotowania i pieczenia)
Cele projektu	Integracja społeczeństwa z obszarów trzech miejscowości gminy , rozwój umiejętności , pogłębienie wiedzy praktycznej , wymiana doświadczenia (kurs gotowania i pieczenia
Beneficjenci – korzystający z projektu	- mieszkańcy wsi od 18 lat wzwyż ze wsi Lubachowo , Myślice , Stary Dzierzgoń
Zadania	Rekrutacja osób chętnych do uczestniczenia w kursach , wyszukiwanie instruktorów (zatrudnienie) - uzupełnienie sprzętu (kupno produktów) potrzebnego do zrealizowania zadania
Harmonogram	Kurs komputerowy dwie soboty w miesiącu przez 6 miesięcy Kurs gotowania i pieczenie „ Zdrowe odżywianie ” po 5 dni w m-cu kwietniu i wrześniu po 6 godzin 2009- 2011

ZAJĘCIA REKREACYJNO – SPORTOWE DLA RODZIN

Tytuł roboczy projektu	Zajęcia rekreacyjno – sportowe dla rodzin
Cele projektu	- integracja rodzin , młodzieży - rozwijanie zainteresowań - propagowanie zdrowego stylu życia Te cele zostaną zrealizowane poprzez : - zorganizowanie cyklicznych Zajeć rozwijających zainteresowania - cykliczne wyjazdy na basen (rodzinne wyjazdy) - cotygodniowe spotkania dzieci i młodzieży na zajęcia ze śpiewu i tańca - cotygodniowe zajęcia fitness lub siłowni dla dorosłych
Beneficjenci – korzystający z projektu	- dzieci 20 osób - młodzież 15 osób - dorośli 10 osób - rodziny 10 osób
Zadania	- zawiązywania grup uczestników - plan działania (opracowanie) - rozdysponowanie obowiązków - zatrudnienie specjalistów od śpiewu , tańca , fitness - wypożyczenie sprzętu do ćwiczeń
Harmonogram zajęcia całoroczne	Styczeń – grudzień 4 spotkania lekcji tańca i śpiewu , fitness + 1 raz w m-cu wyjazd na basen - luty ----- II ----- - marzec ----- II ----- - Kwiecień ----- II ----- - maj ----- II ----- , piknik rodzinny - 4 razy w roku wspólne rodzinne spotkania mające na celu integracje np. piknik , wspólne rodzinne mikołajki , zajęcia sportowe (konkursy , festyn rodzinny - ognisko rodzinne , konkursy , zabawa rodzinna - grudzień zabawa mikołajkowa

INTEGRACJA I AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW NA BAZIE ŚWIETLICY W LUBACHOWIE

Tytuł roboczy projektu	Świetlica Wiejska w Lubachowie – szeroko rozumianej integracji mieszkańców
Cele projektu	- zwiększenie integracji mieszkańców wsi - zwiększenie atrakcyjności spędzenia czasu wolnego wśród dzieci , młodzieży oraz dorosłych - edukacja (mini przedszkole , szkolenia , kursy , sala komputerowa - aktywizacja
Beneficjenci – korzystający z projektu	- Stowarzyszenia typu KGW - mieszkańcy Sołectwa Lubachowo : Dzieci , młodzież , dorośli , osoby starsze , osoby niepełnosprawne
Zadania	- Powrót do tradycji świetlicy – zespół muzyczny - Organizowanie wspólnych imprez okolicznościowych - Organizowanie szkoleń , kursów - Zebrania wiejskie , K.GW - Wynajem obiektu na potrzeby mieszkańców - Spędzanie wolnego czasu
Harmonogram	- Realizacja imprez typu – ostatki , choinka , sylwester , dyskoteka - Szkolenia

ROZWÓJ ŚWIETLIC OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEJ

Tytuł roboczy projektu	Świetlica opiekuncho - wychowawcza
Cele projektu	- objęcie opieką dzieci pochodzących z rodzin patologicznych (rodziny alkoholowe , niepełne , ubogie , w których występuje przemoc. - na bazie istniejących świetlic opiek. – wych. zwiększenie dostępności poprzez wydłużenie czasu pracy , zapewnienie transportu dla dzieci objętych opieką , uatrakcyjnienie form pracy
Beneficjenci – korzystający z projektu	- dzieci w wieku szkolnym pochodzące z rodzin patologicznych z terenu gminy w ilości orientacyjnie 90 osób
Zadania	- monitoring i wytypowanie dzieci potrzebujących opieki - zatrudnienie osób z wykształceniem terapeutycznym - zorganizowanie środków transportu i opłacenia - doposażenie świetlic w niezbędny sprzęt
Harmonogram	- rozpoznanie potrzeb - określenie liczby uczestników - zatrudnienie opiekunów świetlicy - 2 razy w tygodniu przez 12 miesięcy na terenie 3 miejscowości

GMINNY KLUB WSPARCIA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH

Tytuł roboczy projektu	Gminny Klub Abstynenta
Cele projektu	- pomoc dla osób uzależnionych i walczących z uzależnieniami (alkoholizm , narkomania , uzależnienie nikotynowe
Beneficjenci – korzystający z projektu	- osoby uzależnione , po leczeniu odwykowym
Zadania	- Lokal - znalezienie specjalisty (p. 4h – 1 raz w miesiącu) - wyposażenie lokalu - wyłonienie grupy potrzebującej i jej lidera
Harmonogram	- rozpoznanie potrzeb - określenie liczby uczestników - zatrudnienie specjalisty - spotkania 1 raz w tygodniu przez cały rok